

Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Deres ref: 20/227

Endring av merverdiavgiftsfritaket for aviser - høring

Norsk Redaktørforening (NR), organiserer rundt 760 redaktører i alle typer medier, inkludert fag- og nisjemedier, magasin- og ukepresse. Informasjons- og ytringsfrihet, redaksjonell uavhengighet og den frie journalistikkens rammevilkår er blant våre hovedarbeidsområder.

Vi viser til høringsbrev og -notat datert 21. februar 2020, med forslag til endring av merverdiavgiftsloven og merverdiavgiftsforskriften.

1. Generelt

Norsk Redaktørforening er fornøyd med at det nå blir gjort endringer i regelverket, slik at digital dybde- og nisjejournalistikk blir omfattet av momsfrirket på samme vilkår som breddejournalistikken. Norske dybde- og nisjemedier utgjør en vesentlig del av det norske journalistiske «økosystemet». I mange sammenhenger er disse mediene leverandører av saker som får stor nasjonal oppmerksomhet gjennom breddemedier. I tillegg er de ofte premissleverandører for viktige debatter innenfor sine respektive fagområder. På denne måten gir de viktige bidrag til det offentlige ordskiftet, langt ut over det opplagstall og generell oppmerksomhet skulle tilsi.

Det er viktig å være oppmerksom på, og å minne om, når man skal vurdere disse mediens betydning og rolle i det norske samfunnet. Dybde- og nisjemediene leverer journalistikk som er viktig, faglig fundert og generelt av høy kvalitet. Dersom de skal kunne gjøre det også i fremtiden, er det nødvendig å få på plass et fremtidsrettet avgiftsregime også for disse mediene. Det foreliggende forslaget er i så måte et viktig bidrag.

For øvrig er vi alltid opptatt av å understreke det vi mener er en selvfølge, men som ofte blir glemt i diskusjoner om fritak for merverdiavgift, nemlig at dette primært er en subsidiering av brukerne, altså *kjøperne*. At en slik indirekte støtte gjør det lettere å selge produktet er selvsagt et vesentlig poeng, men merverdiavgiften er og blir en avgift på siste ledd-omsetningen, og en utgift som belastes kjøper.

2. Lovteknikk

Etter vårt syn er den viktigste innvendingen mot forslaget av mer teknisk karakter. Regelverket fremstår ikke som lett tilgjengelig, men derimot unødig komplisert. Dette kunne og burde ideelt sett vært ryddet opp i, men vi innser at det må skje ved en senere korsvei. Det viktigste nå er å få på plass et regelverk som sikrer dybdejournalistikken gode rammevilkår.

Vi vil imidlertid påpeke at den kompleksiteten som nå preger regelverket, øker betydningen av å ha klare og pedagogiske forarbeider. Ikke minst bør spesialmerkene i den kommende proposisjonen være tydelige.

3. Vilkårene for støtte

Norsk Redaktørforening er opptatt av at det skal være konsistens i det regelverket som regulerer norske medier, både hva gjelder ansvarsforhold og dertil hørende privilegier og rettigheter. I tillegg er vi opptatt av at kriteriene, særlig når det kommer til direkte eller indirekte støttetiltak – som for eksempel avgiftsfritak – skal være så objektive som mulig. Offentlige myndigheter bør i minst mulig grad bli tvunget til å foreta skjønnsmessige eller subjektive vurderinger i tilfeller som handler om å gi økonomiske fordeler av ulikt slag.

Krav til «redaktørstyrt»

Norsk Redaktørforening er – neppe særlig overraskende – tilhenger av krav om at mediet må være redaktørstyrt for å kunne omfattes av avgiftsfritaket. Vi mener også det er naturlig at definisjonen av hva som er «redaktørstyrt» knyttes til straffelovens § 270 og mediefridomslovas § 3. Dette er også i samsvar med definisjonen i den kommende medieansvarsloven.

Krav til publiseringsfrekvens

Vi oppfatter det slik at dersom man ser forslaget til ny § 6-1 i merverdiavgiftsloven, med tilhørende forskriftsbestemmelse, i sammenheng med § 6-3, med tilhørende forskriftsbestemmelse, så vil disse i praksis dekke opp for alle periodiske publikasjoner som for øvrig tilfredsstiller kriteriene. I likhet med Fagpressen nærer vi imidlertid en liten bekymring for at det kan tenkes å oppstå et utilsiktet «hull» i regelverket, hvor visse publikasjoner kan tenkes å falle. Vi håper dette hullet kan tettes, enten gjennom forarbeider, eller ved at man på annen måte sikrer fleksibilitet i forståelsen av hvordan regelverket skal praktiseres.

Krav til at publiseringen skal være rettet mot allmennheten

Vi er forsåvidt enig med departementet i at det ikke er nødvendig å videreføre den negative avgrensningen fra mediefridomslova, rettet mot publikasjoner som kun har som formål å nå medlemmer i bestemte foreninger eller selskaper, og at det er mer naturlig å rette avgrensningen inn mot vilkår som positivt angir hvem som er omfattet. Dette er da også i

tråd med den lovteknikken som er benyttet i den kommende medieansvarsloven. Samtidig er det da viktig at vilkårene ikke blir for strenge. Slik vilkåret i forslaget til forskriftens § 6-1-1, bokstav a) er formulert, kan dette lett oppfattes som at journalistikken må ta sikte på å treffe et bredt publikum. Vi mener det er viktig å presisere i forarbeidene, at «allmennheten» i denne sammenheng må bety et publikum utover det som er «kjernepublikummet». Det vil si at dybdemedier som har som ambisjon å treffe for eksempel beslutningstakere eller andre aktører innen samme bransje eller fagfelt, og som er tilgjengelige for disse, må regnes som å ha oppfylt kravet om å være tilgjengelig for «allmennheten». I denne sammenheng vil det enkelte mediums formålsparagraf og uttrykte ambisjoner kunne være et element i vurderingen.

Kravet til innhold

Departementet skriver i sitt høringsnotat at *«Av hensyn til pressens redaksjonelle uavhengighet er det sentralt at økonomiske rammebetingelser ikke baseres på en kvalitetsvurdering av redaksjonelt innhold og redaksjonelle beslutninger.»*

Det er en betraktning vi slutter oss helt og fullt til. For å kunne foreta en vurdering av innholdet etter kriterier hvor skatteetaten ikke henfaller til smaksbedømming og subjektive vurderinger, må avgjørelsen fattes etter overordnede og mest mulig objektive kriterier. Det innebærer at man kan se på temaer og typer saker/artikler, men ikke gå inn i kvalitetsmessige vurderinger.

4. Fremskyndet iverksetting

Vi støtter Fagpressens sterke anmodning om å fremskynde ikraftsettelsen av de regelendringene som nå foreslås. Det haster med å få disse på plass, ikke minst i den tiden vi nå er inne i.

Oslo, 2020-03-31

Med vennlig hilsen
for Norsk Redaktørforening

Arne Jensen
generalsekretær